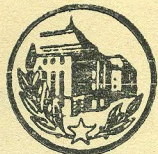

TÖÖPUNALIPU
EESTI NSV
AKADEEMILINE
BALLETI-

ORDENIGA
RIIKLIK
OOPERI- JA
TEATER

„ESTONIA“

Jutustus tõelisest inimesest

Ooper 3 vaatuses 8 pildis

S. Prokofjevi muusika

S. Prokofjevi ja M. Mendelson-Prokofjevi
libreto

B. Polevoi jutustuse ainetel

Eestikeelne tõlge: K. Süvalep

1967

Dirigent — Eri Klas

Lavastaja — ENSV teen. kunstitegelane
Udo Väljaots

Kunstnik — ENSV teen. kunstnik Lembit
Roosa

Koormeistrid — ENSV teen. kunstitegelane Uno Järvela ja Venno Laul

Kontsertmeistrid — ENSV teen. kunstnik
Tekla Koha ja Reet Laul

Lavastaja assistent — Arne Mikk

Etenduse juht — August Sepp

LÜHIKE SISUSELETUS

I vaatus

1. pilt

Põlismets. Raskelt haavatuna lamab lumel ebavõrdses õhuvõitluses allatulistatud nõukogude lendur Aleksei. Vaatamata teravale valule jalgades otsustab ta minna läbi rindejoone omade juurde.

2. pilt

Kolmas päev. Aleksei jõud raueb, ta tunneb lõppu lähenevat. Mälestustes kangastuvad kodukoht Kamõšin, Volga ja armastatud tütarlaps Olga. Kaugelt kuulduv kahurimürinat — järelikult ei ole rinne enam kaugel. Aleksei jätkab oma piinarikast teekonda.

3. pilt

Kaheksateistkümnes päev. Aleksei ei suuda enam roomata, käed on nõrkenud.

Kostavad hääled. Poisikesed Fedja ja Serjoža, kes juba hulk aega on jälginud lumel vaevaliselt edasiliikuvat kummalist kogu, tulevad lähemale. Fedja jookseb abi järele, kuna valvesse jääv Serjoža jutustab Alekseile, kuidas sakslased tapsid ta isa ja venna ning pärast rahva peitumist metsa põletasid maha kogu nende küla. Nüüd elavad nad metsas muldonnides.

Saabub taat Mihhailo koos kolhoosnikega. Ta otsustab Aleksei viia oma muldonni, Serjožale teeb aga ülesandeks hiilida läbi rindejoone ning viia nõukogude vägedele teade Aleksei leidmisest.

4. pilt

Aleksei lamab muldonnis. Kõik püüavad talle abiks olla. Vassilissa toob Alekseile suppi, mille keetmiseks ta tappis oma ainsa kana. Kuuldub läheduses maanduva lennuki müra. Serjoža täitis ülesande — Alekseile tuli järele ta sõber Andrei, et toimetada Aleksei Moskva haiglasse. Rahvas saadab nad teele parimate soovidega.

II vaatus

5. pilt

Õõ haiglas. Aleksei sonib pärast jalgade amputeerimist. Teadvusele tulles tunnetab ta veelgi teravamalt oma olukorra lootusetust — mitte üal ei saa ta enam lennata.

Komissar näitab Alekseile vana ajakirja, milles kirjeldatakse juhtumit esimesest maailmasõjast: vene lendur Karpovitš sai raskelt haavata, kaotas jala, kuid sellele vaatamata juhtis hiljem uuesti lennukit.

Aleksei vastab, et Karpovitšil puudus ainult üks jalg ning toleaegea lennumasina juhtimist see ei takistanud.

«Kuid sina elad ju hoopis teisel ajal — nõukogude ajal», ütleb komissar. Aegamööda hakkab Aleksei mõistma nende sõnade sügavat mõtet ning otsustab teha kõik, et pöörduda ka ise taas rivvi.

6. pilt

Kevad on saabunud. Olles üle piinavast valust, õpib Aleksei kõndima proteesidel. Teda julgustab ja toetab kirurg Vassili Vassiljevits, kes ise on kaotanud rindel oma ainsa poja.

Aleksei jutustab teda külastama tulnud Andreile, et ta ei leia endas jõudu kirjutada Olgale kogu tõde. Kuid Olga kirjad on muutunud veelgi õrnemaks, otsekui tunneks ta, et nüüd on tema armastus Alekseile eriti vajalik.

Toetatuna Klavdia ja Kukuškini poolt, tuleb komissar. Üldine kõnelus katkeb järsult: komissari haige süda ei pea vastu, ta sureb. Kõik on vapustatud selle mehise, suure inimese surmast.

III vaatus

7. pilt

Sõjaväelendurite sanatoorium. Arstlik komisjon rahuldab grupi lendurite soovi minna ennetähtaegselt tagasi rindele, kuid Aleksei puhul ei suuda vanemarst uskuda, et ta võiks proteesidega juhtida lennukit. Nähes aga Alekseid tantsimas, on meedikute kõhklused võidetud ning Alekseile antakse luba lahingulennuks.

8. pilt

Esimene õhulahing, millest Aleksei osa võttis, on lõppenud. Üksteise järel maanduvad lennukid, kuid Alekseid ei ole ikka veel. Polkovniku arvestuse kohaselt peab ta kütus juba olema lõppenud. Kõik on ärevuses.

Viimaks siiski maandub Aleksei lennuk. Kõik tõttavad ta juurde, suruvad kätt, õnnitlevad.

Aleksei unistus on täitunud. Tänutundega meenutab ta kõiki, kes päästsid ta elu ja aitasid jõuda sihile.

Nüüd lõpuks tunneb ta ka õigust kirjutada Olgale, kuid selleks pole vajadust — Andrei on tütarlapsele teatanud juba kõigest ning Olga saab ise kohale.

Lühike epiloo on nagu hümniks nõukogude inimese kangelaslikkusele, visadusele ja tahtejõule.

Tegelased:

Aleksei, lendur		NSVL rahvakunstnik Georg Ots
Olga		Haili Sammelselg
Vanaisa Mihhailo		ENSV rahvakunstnik Viktor Gurjev
Varja, vanaisa Mihhailo minia		Urve Tauts
Vassilissa Petrovna	} kolhoosnikud	Linda Kõogard Galina Kulkina
Fedja Serjoža		} lapsed {
Andrei Degtjarenko, lendur, Aleksei sõber		
Vassili Vassiljevitš, kuulus kirurg		Uno Kreen
1-ne kirurg		Heino Rikas
2-ne kirurg		Ilmar Kuusemets
Aleksei ema		Linda Sellistemägi
Komissar		Teo Maiste
Klavdia, meditsiiniõde		ENSV teen. kunstnik Liidia Panova
Kukuškin, lendur		Tiit Tralla
Gvozdev, tankist		Heino Otto
Vanem-arst		Enno Eesmaa
Polkovnik		Ants Aasma

Kolhoosnikud, lendurid, rahvas

Tegevuse aeg: 1942. aasta

Hind 8 kop.

K. 7457. 3000. 1967.